

הטלת עיצומים כספיים על-ידי משרד התקשורת בקשר עם ייבוא ושימוש במכשירים אלחוטיים

עדכוני לקוחות

סמכות משרד התקשורת להטיל עיצומים כספיים מכוח פקודת הטלגרף

פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], תשל"ב-1972 ("הפקודה") מבחינה בין שלושה מסלולים להסדרת היבוא והשימוש במכשירים אלחוטיים: מסלול רישיון, מסלול אישור התאמה ומסלול פטור.

ככלל, נדרש רישיון לצורך ייבוא, הפעלה, ייצור או סחר במכשירים אלחוטיים. לצד זאת, מכוח סמכותו לפי הפקודה, שר התקשורת הגדיר בתקנות הטלגרף מכשירים מסוימים או פעולות מסוימות הפטורים מהוראות הפקודה. עוד קבע השר גם מסלול "ביניים", אשר מאפשר את ייבואם וייצורם של מכשירים כאמור על סמך הליך בדיקה "מקוצר" (מסלול "אישור התאמה מאת המנהל"); ובנסיבות מסוימות אף מאפשר להנפיק אישור התאמה בתוך ימים ספורים רק על בסיס מסמכים והצהרות שיוגשו למשרד התקשורת, תוך פיקוח בדיעבד (מסלול המכונה "אישור התאמה לפי הצהרה").

הפקודה מסמיכה את משרד התקשורת להטיל עיצומים כספיים בגין הפרות שונות של הוראות הדין החלות על העוסקים בתחום הציוד האלחוטי. סכומי העיצום נקבעים לפי סוג ההפרה וזוהות המפר, ויכולים להגיע עד 81,400 ש"ח ליחיד או 162,750 ש"ח לתאגיד **בגין כל הפרה**. הפקודה מפרטת מקרים שבהם ניתן להטיל עיצום, ובכלל כך:

- ייצור, החזקה, הפעלה או התקנה של ציוד אלחוטי ללא רישיון;
- מסירת פרטים לא נכונים למשרד התקשורת במסגרת בקשה לאישור התאמה;
- שימוש בתדרי רדיו בניגוד להקצאה;
- סחר בציוד שנדרש להפסיק את הסחר בו לפי הוראת משרד התקשורת;
- אי סימון ציוד קצה, אי ניהול מלאי, אי דיווח על תקלות בציוד קצה.

יוער כי לצד סמכות משרד התקשורת להטיל עיצום כספי, הפרה של הוראות מסוימות בפקודה עלולה להוות גם עבירה פלילית שבצידה עונש מאסר או קנס כספי; וכי בקשר עם מסלול "אישור התאמה לפי הצהרה" נקבעו, בגדרי נוהל שפרסם המשרד, סנקציות נוספות המאפשרות למשרד להגביל את השימוש במסלול זה.

פסק הדין שניתן לאחרונה בעניין חברת אף.טי. פתרונות אוויריים

ביום 24.2.2025 ניתן פסק דין בבית משפט השלום בתל אביב-יפו (עש"א 48443-10-24), אשר עסק בערעור שהגישה חברת אף.טי. פתרונות אוויריים בע"מ ("החברה") על החלטת משרד התקשורת להטיל עליה עיצום כספי בטענה כי ייבאה במסלול אישור ההתאמה רחפנים הכוללים תדרים אשר נאסרו לשימוש, וזאת בניגוד להוראות הפקודה.

לטענת משרד התקשורת, הציוד שיובא על ידי החברה חויב ברישיון ולא ניתן היה לייבאו במסלול אישור התאמה,

ומשעה שרישיון כאמור לא ניתן התקיימה עילה להטלת עיצום כספי. החברה טענה מנגד כי פעילותה לא דרשה רישיון אלא אישור התאמה, אשר ניתן לה טרם הייבוא, ולא מן הנמנע כי הפער שנמצא בפועל בין הצהרות היצרן לבין מאפייני הצידוד, נבע מטעות של הספק, ללא כל התרשלות מצידה של החברה.

בסופו של דבר ערעור החברה התקבל אולם בית המשפט ביסס את החלטתו על טעם פרוצדוראלי (אשר נגע לבחירת הסעיף בפקודה שעל בסיסו החליט משרד התקשורת להטיל את העיצום כאמור) ולא על טעם מהותי, שכן הוראות הפקודה אכן מאפשרות להטיל עיצום כספי על החברה בנסיבות המקרה, אף אם מכוחו של סעיף אחר בפקודה ולא מכוח הסעיף שנבחר על-ידי משרד התקשורת. יוער, כי על אף קבלת ערעור החברה, בית המשפט הבהיר כי העובדה שההפרה נבעה, ככל הנראה, ממחדל של היצרן או הספק, אינה גורעת ככלל מאחריותו של היבואן לעמידה בדרישות הפקודה, ככל שאלו הופרו.

אמנם, במקרה זה העיצום הכספי בוטל, אך פסק הדין אינו מפחית מהחשיבות של קבלת רישיונות ואישורים מתאימים לפי הפקודה, וזאת בשים לב לסנקציות שעלול להטיל משרד התקשורת במקרה של הפרות.

כיצד ניתן להקטין את החשיפה לעיצומים כספיים בקשר עם ייבוא ושימוש במכשירים אלחוטיים?

בשים לב לסנקציות האפשריות במקרה של הפרת הוראות הפקודה, מומלץ לנקוט משנה זהירות ולפעול לצמצום החשיפה הרגולטורית כבר מהשלבים המוקדמים של הייבוא או הייצור וכמובן במהלך הפעילות השוטפת. להלן מספר צעדים בהם אפשר לנקוט:

1. **סיווג רגולטורי מוקדם:** יש לוודא כבר בשלבים הראשונים של תכנון או יבוא המוצר לאיזה מסלול רגולטורי הוא משתייך – האם מדובר בצידוד הטעון רישיון, צידוד שמספיק עבורו אישור התאמה, או בצידוד הפטור מחובות הרישוי או האישור כאמור. הסיווג משפיע באופן ישיר על חובות הציות והמסמכים שיש להמציא.

2. **הכנה והגשה של מסמכים נלווים:** במסלול של אישור התאמה, יש להכין מבעוד מועד את כלל המסמכים הנדרשים, לרבות מפרט יצרן, מסמך תאימות לתקן רלוונטי או בדיקות מעבדה תקפות. חשוב לוודא כי המסמכים משקפים את מפרטי הדגם המיובא בפועל, ולנקוט משנה זהירות ככל שהיבואן בוחר לעשות שימוש במסלול אישור "לפי הצהרה".

3. **עמידה שוטפת בדרישות:** לאחר קבלת הרישיון או אישור ההתאמה, יש לבדוק כי השימוש בצידוד מתבצע בהתאם לתנאים שנקבעו – למשל תדרי פעולה, מגבלות הספק, או אופן התקנה. שינוי בתכונות הצידוד או אופן הפעלתו עלול בנסיבות מסוימות להיחשב כחריגה המחייבת רישוי מחודש. במקרים מסוימים אף ניתן לשקול לבצע בדיקה מדגמית של הצידוד מראש.

4. **הסדרה חוזית מול צדדים שלישיים:** בהסכמים עם יצרנים, ספקים או גורמים מתווכים, מומלץ לעגן התחייבויות מפורשות ביחס לעמידה בדרישות הדין הישראלי וכן לעגן מנגנוני שיפוי ברורים, אשר יסדירו את אחריות הצד שכנגד במקרים של הפרה רגולטורית או הטלת עיצום כספי. חשיבותו של הסדר כזה גוברת לאור העובדה כי האחריות כלפי משרד התקשורת מוטלת על היבואן או הגורם המקומי, גם כאשר מקור ההפרה הוא בטעות של היצרן או הספק. מנגנון חוזי מתאים יאפשר הגנה מסחרית ויכולת להיפרע בגין נזקים שנגרמו עקב הפרה שאינה בשליטת היבואן.

5. **מעקב פנימי ושמירה על תיעוד:** חשוב לשמור תיעוד מסודר של כל האישורים, ההצהרות והמסמכים שהוגשו, למשך

התקופה הנדרשת לפי הדין.

6. **התייעצות עם גורמים מקצועיים:** במקרים של ספק, שינוי רגולציה או טיפול בציוד מורכב, מומלץ להיוועץ באנשי מקצוע בעלי ניסיון במפרטים, תדירים ותקינה בינלאומית ולקבל ייעוץ משפטי מתאים. התייעצות מראש עשויה למנוע טעויות ולשמש בסיס לניהול נכון של הסיכון הרגולטורי.

משרדנו מלווה חברות רבות בישראל ומחוצה לה ומעניק ייעוץ משפטי במגוון נושאים בתחום רגולציית התקשורת. אנו מזמינים אתכם לפנות אלינו לכל שאלה ו/או התייעצות בנושא.

* עדכון זה הוכן בסיועו של יעקב שיינברג.

עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

רבקה גניס שפטובסקי
שותפה

אסף אבטובי
שותף

ליאור פורת
שותף מנהל